

Nr 25

Näringsutskottets betänkande i anledning av propositionen 1973:26 angående ny ordning för auktorisation av revisorer m. m. jämte motioner.

Ärendet

I propositionen 1973:26 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga inom handelsdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1944:705) om aktiebolag,
2. lag om ändring i lagen (1948:433) om försäkringsrörelse,
3. lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse,
4. lag om ändring i lagen (1956:216) om jordbruksskasserörelsen,
5. lag om ändring i förordningen (1968:576) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar,
6. lag om ändring i lagen (1970:65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar,
7. lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar,
8. lag om ändring i lagen (1931:110) om upplagshus och upplagsbevis,
9. lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

Kungl. Maj:t har vidare velat bereda riksdagen tillfälle att avge yttrande över vad chefen för handelsdepartementet i propositionen har anfört om principerna för en ny ordning för auktorisation av revisorer.

I anledning av propositionen har väckts tre motioner, som redovisas nedan (s. 2).

Synpunkter i ärendet har inför utskottet framförts av dels företrädare för Handelskamrarnas centrala revisorsnämnd, dels företrädare för Föreningen Auktoriserade revisorer.

Propositionen

I propositionen föreslås att staten skall — genom kommerskollegium — svara för auktorisation och registrering av revisorer, en uppgift som för närvarande fullgörs av handelskamrarna. De nuvarande s. k. anställnings- och rörelseförbuden för auktoriserade revisorer avses bli upphävda. Den ändrade ordningen föranleder vissa författningsändringar, huvudsakligen innebärande att orden "godkänd granskningsman" byts mot "registrerad revisor" och att hänvisningar till att handelskammare skall ha auktoriserat revisor eller godkänt granskningsman utgår. Vidare föreslås sekretessregler för ärenden angående auktorisation eller registrering som revisor.

Lagförslagen återfinns på s. 2—9 i propositionen.

Motionerna

Yrkanden

Motionerna är följande:

1973:1587 av herr Karl Bengtsson i Varberg (fp), vari hemställs att riksdagen skall i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att nuvarande regler i vad gäller auktoriserad revisors rätt att ta anställning hos annan än auktoriserad revisor skall bibehållas,

1973:1588 av herrar Regnéll (m) och Nordgren (m), vari hemställs att riksdagen skall avslå propositionen 1973:26,

1973:1589 av herr Westberg i Ljusdal (fp), vari hemställs att riksdagen skall som sin mening ge Kungl. Maj:t till känna

1. att det nuvarande anställningsförbudet och rörelseförbudet för auktoriserade revisorer måtte bibehållas,

2. att dispens från anställningsförbudet och rörelseförbudet i riks-täckande organisationer, som kan garantera de auktoriserade revisorernas självständighet och oberoende gentemot uppdragsgivarna, skall kunna medges,

3. att ökade krav på revisionspraktik ställs för erhållande av yrkes-beteckningen registrerad revisor.

Motivering

I propositionen redovisas inga olägenheter med det nuvarande systemet för auktorisation av revisorer, sägs det i motionen 1973:1588. Motionärerna ser ingen anledning att ett väl fungerande system skall ändras. Om de generella anställnings- och rörelseförbuden avskaffas, kommer de auktoriserade revisorernas ställning som självständiga och oberoende yrkesutövare att i hög grad försvagas, anser motionärerna vidare. Om auktoriserade revisorer blir oförhindrade att ta anställning hos kreditinstitut, industrier och utländska företag eller revisionsbyråer etablerade av dessa riskeras att uppgifter om företag som anlitar sådana revisorer kommer till utomstående kännedom. Den detaljerade information om vissa företag som en revisor får i sitt arbete ger en bakgrunds-information som knappast kan undgå att påverka hans agerande som ägare eller styrelseledamot i andra företag, hävdas det också. Det bör emellertid bli möjligt för revisorer att med bibehållen auktorisation ta anställning hos riksorganisationer och centrala kommunala revisionsorgan.

Samma kritik mot ett slopande av anställnings- och rörelseförbuden framförs i motionen 1973:1587. Liknande synpunkter återfinns också i motionen 1973:1589. Motionärerna vänder sig här mot uppfattningen att anställningsförbudet skulle vara konkurrensbegränsande och ägnat att skapa ett icke önskvärt skräväsén. Förbudet har tillkommit på önskemål av näringslivet, framhålls det. Kungl. Maj:t bör emellertid kunna genom ett restriktivt dispensförfarande göra det möjligt för vissa centrala organisationer att ha auktoriserade revisorer i sin tjänst. Allvarlig kritik har i vissa sammanhang riktats mot godkända granskningsmäns yrkes-

kompetens, främst inom revisionsområdet, sägs det vidare i denna motion. Begärd erfarenhet synes nu kunna förvärfvas genom verksamhet i egen revisionsbyrå utan ledning av revisor eller godkänd granskningsman. Garantier bör skapas för att den som blir registrerad revisor har erfarenhet från revision under sakkunnig ledning.

Utskottet

På grundval av egna bestämmelser handhar handelskamrarna för närvarande auktorisation av revisorer och godkännande av granskningsmän. Denna reglering har fått viss statlig sanktion genom författningsföreskrifter, bl. a. innehållande krav på att revision i vissa fall skall äga rum under medverkan av auktoriserad revisor. I propositionen föreslås att huvudmannaskapet för revisorsauktoriseringen skall övertas av staten. Avsikten är att handläggningen av auktorisationsfrågor skall anförtros åt kommerskollegium, som förutsätts utnyttja handelskamrarna som remissorgan. I stället för beteckningen "godkänd granskningsman" skall i fortsättningen användas beteckningen "registrerad revisor". Villkoren för auktorisation och registrering avses bli i huvudsak oförändrade. Till grund för propositionen ligger ett betänkande (Ds H 1971:3) av auktorisationsutredningen.

I samband med frågan om vem som skall meddela auktorisation har också aktualiserats frågan om upphävande av de anställnings- och rörelseförbud som nu gäller för auktoriserade revisorer. Innebörden härav är att sådan revisor inte får inneha anställning hos annan än auktoriserad revisor med egen revisionsrörelse eller i revisionsföretag som ägs och leds av auktoriserade revisorer och att han inte får idka handelsrörelse eller delta i ledningen av affärsföretag m. m. Bakom förslaget om upphävande av dessa förbud ligger bl. a. en intressekonflikt mellan Stockholms handelskammare och tre revisionsföretag med anknytning till riksorganisationer, nämligen Lantbruksförbundets revisionsbyrå AB, Sveriges kommunalekonomiska förening u. p. a. och Sparbankernas revisionsbyrå AB. Handelskammaren har inte velat bevilja auktoriserade revisorer dispens för innehav av anställning hos dessa företag. Konflikten har föranlett bl. a. näringsfrihetsombudsmannen att begära översyn av den nuvarande ordningen för auktorisation av revisorer.

Vad riksdagen har att pröva är, såvitt utskottet kan finna, två väsentligen skilda huvudfrågor. Den ena är vilken instans – eller vilka instanser – som skall svara för bestämmelser om och tillämpning av systemet med auktorisation av revisorer och – med nuvarande terminologi – godkännande av granskningsmän. Den andra är om principen med anställnings- och rörelseförbud skall vidmakthållas – kanske i modifierad form – eller slopas, vilket sistnämnda innebär att yrkesetiska normer och jävsregler kommer att ange gränserna för vilken verksamhet en auktoriserad revisor får utöva. Utskottet tar först upp den senare huvudfrågan, som också är den centrala i de föreliggande motionerna.

Utskottet konstaterar då att den ovan berörda intressekonflikten

beträffande vissa riksorganisationers revisionsföretag synes kunna lösas utan att en så vittgående förändring som ett avskaffande av anställnings- och rörelseförbuden genomförs. I likhet med auktorisationsutredningen och chefen för handelsdepartementet anser utskottet att anställning hos revisionsföretag av ifrågavarande typ bör vara förenlig med innehav av auktorisation som revisor. Från handelskamarhåll har deklarerats att man numera är villig att lämna dispens åt auktoriserad revisor för sådan tjänstgöring. Det kan också nämnas att Föreningen Auktoriserade revisorer förklarar sig kunna – om vissa villkor är uppfyllda – godta att så sker. Redan med nuvarande huvudmannaskap för revisorsauktoriseringen torde alltså tillfredsställande förhållanden kunna uppnås i detta hänseende. Om staten fortsättningsvis fastställer regler för revisorsauktorisering och – såsom föreslås i propositionen – själv även svarar för auktorisationsförfarandet, kan en önskad utvidgning av verksamhetsfältet för auktoriserade revisorer givetvis lätt genomföras antingen genom generella bestämmelser eller genom dispenspraxis.

Vid sin bedömning av om anställningsförbudet bör vidmakthållas eller icke låter utskottet alltså inte det begränsade problemet med vissa riksorganisationers revisionsbyråer bli avgörande. Frågan är i stället vad ett totalt slopande av förbudet kan få för konsekvenser. Man kan enligt utskottets mening inte bortse från risken att den tilltänkta förändringen medför betydande nackdelar. Den bransch som de nuvarande revisionsföretagen utgör kan komma att undergå avsevärda sturkturförändringar, innebärande bl. a. en närmare anknytning till kreditinstitut och till storföretag inom industri och handel samt etablering och företagsförvärv från utländska revisionsbolags sida. Ett slopande av rörelseförbudet kan leda till att det blir vanligt med kombinationer av verksamhet som auktoriserad revisor och dels utövande av viss affärsrörelse, dels innehav av styrelsuppdrag i aktiebolag. Yrkesetiska normer och jävsregler kan visserligen skydda mot sammanblandning av olika intressen i det enskilda fallet. Generellt sett kan de dock knappast förhindra att de auktoriserade revisorernas oberoende ställning ibland kommer att dras i tvivelsmål. De gränsproblem som auktorisationsmyndigheten undgår genom att auktorisation kan ges oavsett anställning eller utövande av rörelse kan få en motsvarighet i form av frågor om ingripande av myndigheten när det görs gällande att jävsregler etc. har överträtts. Ingenting talar för att det blir lättare att på ett tillfredsställande sätt avgöra sådana frågor.

Som ett skäl för slopande av anställnings- och rörelseförbuden anför departementschefen att reglerna för de båda revisorskategorierna bör vara så långt möjligt likartade. För godkända granskningsmän finns sådana förbud inte. Utskottet finner inte detta argument övertygande. Det synes inte orimligt att strängare krav på oberoende ställning gäller för de revisorer som skall anlitas för särskilt omfattande revisionsuppdrag, såsom i börsnoterade företag. Utskottet vill här erinra om att på senare är i olika sammanhang ställts krav på – och också vidtagits åtgärder för – att samhället skall få ökad insyn i de stora företagen. Revisorernas rapportering i revisionsberättelserna erbjuder en möjlighet härtill. En

förändring som kan minska revisorernas oberoende synes inte stå i god överensstämmelse med de värderingar som ligger till grund för samhällets strävanden efter insyn i företagen.

De näringslivsorganisationer som representerar företag som särskilt anlitar auktoriserade revisorer önskar bibehålla anställnings- och rörelseförbudet. De riksorganisationer som haft anledning att kritisera en alltför strikt tillämpning av anställningsförbudet kan, som klargjorts ovan, tillgodoses även om förbudet i huvudsak består. Det samhällseliga intresse som skulle kunna tala för att anställningsförbudet slopas synes då främst vara att auktoriserade revisorer i så fall skulle kunna inneha anställning i offentlig tjänst. Utskottet finner inte att detta intresse väger tungt. Beteckningen auktoriserad revisor skulle efter ett slopande av de nämnda förbudet bli främst ett uttryck för förvärvad utbildning och yrkeserfarenhet. Det synes knappast tidsenligt att införa en ordning som kan få till ett av sina mera påtagliga resultat att ett antal tjänstemän hos statliga myndigheter samt hos banker, försäkringsbolag, industriföretag etc. till skillnad från nu blir berättigade till en titel som anger viss yrkeskompetens. För avskaffande av rörelseförbudet synes något speciellt samhällsligt motiv inte föreligga.

Sammanfattningsvis anser utskottet att – oavsett hur auktorisations-systemet eljest är utformat – anställnings- och rörelseförbudet för auktoriserade revisorer i princip bör bibehållas, dock med den uppmjukning som angivits ovan. Genom en dispensmöjlighet – som kan utnyttjas efter grundlig prövning innefattande remiss till företrädare för olika berörda intressen – bör förebyggas att förbudet medför andra begränsningar än som motiveras av kravet att auktoriserad revisor generellt skall ha en oberoende ställning. Genom en ordning i enlighet med vad utskottet här förordar tillgodoses helt eller delvis de önskemål som framförs i motionerna.

Utskottet övergår därefter till att behandla frågan om formerna för auktorisation av revisorer.

Att samhället övertar huvudansvaret för auktorisationsregleringen är enligt utskottets mening naturligt, och utskottet tillstyrker att så sker. Ett konstaterande av att samhällets och näringslivets utveckling motiverar denna förändring innebär ingen kritik mot handelskamrarnas sätt att handha de ifrågavarande uppgifterna.

Av de båda alternativ för handläggningen av auktorisationsfrågor som anvisats av utredningen tillstyrker utskottet det i propositionen föreslagna, som innebär att uppgiften anförtros åt en statlig myndighet. Den av departementschefen förordade ordningen med kommerskollegium som handläggande myndighet och handelskamrarna som remissinstanser åt kollegiet synes representera en lämplig avvägning mellan kravet på enhetlig bedömning och kravet på regionalt inflytande, baserat på person- och lokalkännedom. Utskottet noterar att Föreningen Auktoriserade revisorer inte tycks hysa någon ovilja mot att auktorisationsfrågorna överförs till kommerskollegium.

I stället för den föreslagna beteckningen "registrerad revisor" bör

enligt utskottets mening användas beteckningen ”godkänd revisor”. I övrigt tillstyrker utskottet den ordning som anges i propositionen.

Det motiv som i motionen 1973:1588 anförs för ett avvisande av den föreslagna ordningen är främst att anställnings- och rörelseförbudet bör vidmakthållas. Så kan ske även vid ett förstärkt förslag av revisorsauktoriseringen. Något bärande skäl för att auktoriseringen av revisorer bör förbli en angelägenhet enbart för handelskamrarna har inte angivits i motionen.

I motionen 1973:1589 begärs att riksdagen skall uttala sig för att ökade krav på revisionspraktik skall ställas för erhållande av yrkesbeteckningen ”registrerad revisor” (dvs. ”godkänd revisor” enligt utskottets förslag). Utskottet anser inte att det finns underlag för en sådan meningsyttring från riksdagens sida. Det bör emellertid noteras att kommerskollegium och dess rådgivande nämnd i auktorisationsfrågor enligt utredningens förslag skall noga följa frågan om hur kraven på teoretisk och praktisk utbildning skall vara utformade. Syftet att det skall tillses att tillräckliga krav på praktik upprätthålls bör bli tillgodosett genom ett åläggande för kommerskollegium i enlighet med utredningens förslag.

De lagförslag som framläggs i propositionen avser huvudsakligen ändringar av formell innebörd. Utskottet tillstyrker att lagförslagen under punkterna 3–6 och 8 antas av riksdagen. Lagförslagen under punkterna 1, 2, 7 och 9, vari talas om ”registrerad revisor” och – i ett fall – ”registrering som revisor”, ersätts av utskottet genom *bilagorna 1–4* till detta betänkande med nya lagförslag där i stället uttrycken ”godkänd revisor” och ”godkännande som revisor” används. I vad gäller förslaget under punkten 9 till lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar bör observeras att sedan propositionen framlades beslut har fattats om ändrad lydelse av första stycket i den paragraf rörande rättshjälps- och advokatväsendet till vilken den nya föreskriften om sekretess i auktorisationsärenden skall anslutas. Utskottets motsvarande lagförslag har utformats med hänsyn till nämnda ändring.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen i anledning av propositionen 1973:26 i ifrågasvarande del samt motionerna 1973:1587, 1973:1588 och 1973:1589, de båda sistnämnda i ifrågasvarande del, som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört om bibehållande av anställnings- och rörelseförbudet för auktoriserade revisorer,
2. att riksdagen med avslag på motionen 1973:1588 i övrigt
 - A. i anledning av propositionen 1973:26 i ifrågasvarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört om principer för en ny ordning för auktorisation av revisorer m. m. och sålunda avslår motionen 1973:1589 i övrigt,
 - B. antar i propositionen 1973:26 framlagda förslag till
 - a) lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse,

- b) lag om ändring i lagen (1956:216) om jordbrukskassereörelsen,
 - c) lag om ändring i förordningen (1968:576) om Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och om stadshypoteksföreningar,
 - d) lag om ändring i lagen (1970:65) om Sveriges allmänna hypoteksbank och om landshypoteksföreningar,
 - e) lag om ändring i lagen (1931:110) om upplagshus och upplagsbevis,
- C. i anledning av propositionen 1973:26 i ifrågavarande delar antar
- a) förslag till lag om ändring i lagen (1944:705) om aktiebolag enligt *bilaga 1*,
 - b) förslag till lag om ändring i lagen (1948:433) om försäkringsrörelse enligt *bilaga 2*,
 - c) förslag till lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar enligt *bilaga 3*,
 - d) förslag till lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar enligt *bilaga 4*.

Stockholm den 20 mars 1973

På näringsutskottets vägnar
INGVAR SVANBERG

Närvarande: herrar Svanberg (s), Regnéll (m), Börjesson i Glömminge (c), Andersson i Örebro (fp), Haglund (s), Andersson i Storfors (s), Gustafsson i Byske (c), Rask (s), Wirtén (fp), Blomkvist (s), Sjönell (c), Wååg (s), Hovhammar (m), fru Hansson (s) och herr Hallgren (vpk).

Reservationer

vid utskottets hemställan under 2

1. av herrar Börjesson i Glömminge (c), Gustafsson i Byske (c) och Sjönell (c), som anser att det stycke på s. 5 i utskottets yttrande som börjar med "Av de båda" och slutar med "överförs till kommerskollegium" bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

Av de båda alternativ för handläggningen av auktorisationsfrågor som anvisats av utredningen anser utskottet till skillnad från departementschefen att alternativ 2 är att föredra. Alternativ 1, enligt vilket ärenden av detta slag skall handhas av kommerskollegium som första instans, innebär enligt utskottets mening en opåkallad centralisering. Statens huvudmannaskap bör hellre utövas genom att regler utfärdas centralt för auktorisation genom handelskamrarna och genom att dessas beslut kan överklagas hos statlig myndighet.

2. av herrar Regnéll (m) och Hovhammar (m), som anser

dels att det avsnitt i utskottets yttrande som börjar på s. 5 med "Att samhället övertar" och slutar på s. 6 med "till nämnda ändring" bort utbytas mot ett stycke av följande lydelse:

I diskussionen om hur auktorisationsfrågorna skall handläggas har den ovan berörda konflikten mellan Stockholms handelskammare och vissa riksorganisationer spelat alltför stor roll. Som utskottet ovan anfört kan dessa organisationers intresse tillgodoses utan någon grundläggande förändring av auktorisationssystemet. Utskottet kan inte finna att det har påvisats några bestående olägenheter till följd av den nuvarande ordningen med handelskamrarna som ansvariga för auktorisation av revisorer och godkännande av granskningsmän. Det finns, som framhålls i motionen 1973:1588, ingen anledning att ändra på ett väl fungerande system. Utskottet avstyrker därför den ordning för auktorisation av revisorer etc. som förordas i propositionen.

dels att utskottet under 2 bort hemställa

2. att riksdagen med bifall till motionen 1973:1588 i övrigt
 - A. i anledning av propositionen 1973:26 i ifrågavarande del som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna att nuvarande ordning för auktorisation av revisorer och godkännande av granskningsmän bör bibehållas och sålunda finner motionen 1973:1589 i övrigt icke föranleda någon riksdagens åtgärd,
 - B. avslår de i propositionen 1973:26 framlagda lagförslagen,

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1944:705) om aktiebolag**

Härigenom förordnas i fråga om lagen (1944:705) om aktiebolag¹,
dels att i 32 och 106 §§, 107 § 1 mom. samt 108 och 193 §§ ordet
 ”granskningsman” skall bytas ut mot ”revisor”,
dels att 105 § skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Av utskottet föreslagen lydelse*

105 §

Styrelsens och verkställande direktörs förvaltning samt bolagets räkenskaper skola granskas av en eller flera revisorer. Överstiger aktiekapitalet eller maximikapitalet enligt bolagsordningen femhundratusen kronor, skola i bolaget utses minst två revisorer.

Revisorer väljas på bolagsstämma; dock må i bolagsordningen kunna bestämmas, att en eller flera revisorer skola på annat sätt tillsättas att jämte minst en å bolagsstämman vald revisor deltaga i granskningen.

Vid val av två revisorer äger aktieägargrupp, vars röstetal vid stämman utgör mer än en tredjedel av röstetalet för samtliga där företrädde aktier, utse en revisor. Sådan aktieägargrupp äger påkalla att minst två revisorer väljas, ändå att enligt bolagsordningen val av allenast en revisor skall äga rum. Vid val av flera än två revisorer äger aktieägargrupp, med ett röstetal överstigande en fjärdedel av röstetalet för samtliga vid stämman företrädde aktier, utse en revisor. I den mån revisorer ej utsetts efter vad nu är sagt, skall val av revisorer ske enligt 119 § första stycket 5 och 6. I valet må ej deltaga aktieägare, vilken tillhör aktieägargrupp som utsett revisor.

Då revisorer väljas, skola lika många suppleanter väljas. Aktieägargrupp, som utser revisor, skall utse suppleant för honom.

Skall i aktiebolag med aktier av olika slag enligt bestämmelse i bolagsordningen revisor väljas särskilt av ägarna till visst aktieslag, äger utan hinder därav aktieägargrupp företrädande minst så många aktier av samma eller olika slag, att röstetalet för dem utgör mer än en tredjedel av röstetalet för samtliga vid stämman företrädde aktier, utse en revisor och en suppleant för honom. Därefter skall för de olika aktieslagen val ske enligt 119 § första stycket 5 och 6; dock må i valet ej deltaga aktieägare som deltagit i utseendet av nyssnämnde revisor.

¹ Senaste lydelse av

32 §	1955:384
106 §	”
107 § 1 mom.	”
108 §	1971:591

Nuvarande lydelse

Utser aktieägargrupp som ovan sägs till revisor eller revisorssuppleant annan än auktoriserad revisor eller godkänd *granskningsman*, åligger det gruppen, om stämman det påyrkar, att i dennes ställe utse sådan revisor. *Med auktoriserad revisor och godkänd granskningsman avses av handelskammare i riket auktoriserad revisor och godkänd granskningsman.*

Av utskottet föreslagen lydelse

Utser aktieägargrupp som ovan sägs till revisor eller revisorssuppleant annan än auktoriserad revisor eller godkänd *revisor*, åligger det gruppen, om stämman det påyrkar, att i dennes ställe utse sådan revisor.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1973.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1948:433) om försäkringsrörelse

Häri genom förordnas i fråga om lagen (1948:433) om försäkringsrörelse¹,

dels att i 6 och 29 §§, 100 § 1 mom. samt 170, 191, 305 och 306 §§ orden "godkänd granskningsman" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "godkänd revisor" i motsvarande form,

dels att 99 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Av utskottet föreslagen lydelse

99 §²

Revisorer och revisorssuppleanter, som väljas av bolagsstämman, skola utses för tid intill dess stämman som i 113 § sägs hållits och må icke väljas för längre tid än till och med den stämman som skall äga rum under tredje räkenskapsåret efter valet. Skall mer än en ordinarie stämman årligen hållas, gälla vad nu är sagt den stämman, å vilken revisorsval skall förrättas. Revisor må, ändå att den tid för vilken han blivit utsedd ej gått till ända, skiljas från uppdraget, där han valts på bolagsstämman, av stämman och eljest genom beslut av dem som tillsatt honom.

Om revisor, som är vald på bolagsstämman, entledigas eller eljest avgår eller avlider och suppleant på grund av avgång eller frånfalle ej finnes, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val av ny revisor. Vad nu är sagt gälla ock, där hinder att vara revisor uppkommer enligt 100 §. Sker valet å annan än ordinarie stämman, där revisorsval skall äga rum, skall uppdraget avse allenast tiden till och med sådan stämman.

Den, som utsetts till revisor eller revisorssuppleant, skall därom ofördröjligen underrättas, om han valts å bolagsstämman, av styrelsen eller verkställande direktören och eljest av den som tillsatt honom.

Skall enligt bolagsordningen revisor vara auktoriserad revisor eller godkänd *granskningsman* och sker ändring i avseende å därtill utsedd person eller suppleant för denne eller beträffande sådan per-

Skall enligt bolagsordningen revisor vara auktoriserad revisor eller godkänd *revisor* och sker ändring i avseende å därtill utsedd person eller suppleant för denne eller beträffande sådan persons

¹ Senaste lydelse av

6 §	1961:610
29 §	"
100 § 1 mom.	"
170 §	"
191 §	"
305 §	"
306 §	"

² Senaste lydelse 1961:610

Nuvarande lydelse

sons hemvist, skall styrelsen eller verkställande direktören ofördröjligen göra anmälan därom för registrering. Å denna anmälan skall vad i 29 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning. Vid anmälan, som ej avser allenast ändring av hemvist, skall fogas avskrift av protokoll eller annan handling som bestyrker ändringen, så ock, där jämlikt 100 § särskilt tillstånd erfordras, bevis om sådant tillstånd.

Rätt att göra anmälan enligt fjärde stycket tillkommer den som beröres av ändringen.

Med auktoriserad revisor och godkänd granskningsman avses av handelskammare i riket auktoriserad revisor och godkänd granskningsman.

Av utskottet föreslagen lydelse

hemvist, skall styrelsen eller verkställande direktören ofördröjligen göra anmälan därom för registrering. Å denna anmälan skall vad i 29 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning. Vid anmälan, som ej avser allenast ändring av hemvist, skall fogas avskrift av protokoll eller annan handling som bestyrker ändringen, så ock, där jämlikt 100 § särskilt tillstånd erfordras, bevis om sådant tillstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1973.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar**

Härigenom förordnas, att 32 § lagen (1972:262) om understödsföreningar skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Av utskottet föreslagen lydelse*

32 §

Är understödsförenings verksamhet av stor omfattning eller föreligger annars särskilda skäl till det, kan försäkringsinspektionen föreskriva att minst en av revisorerna skall vara av *handelskammare* auktoriserad revisor eller godkänd *granskningsman*.

Är understödsförenings verksamhet av stor omfattning eller föreligger annars särskilda skäl till det, kan försäkringsinspektionen föreskriva att minst en av revisorerna skall vara auktoriserad revisor eller godkänd *revisor*.

När revisor eller revisorssuppleant utsetts skall anmälan därom ofördröjligen göras till försäkringsinspektionen genom styrelsens försorg, om han valts på föreningsstämma, och annars av den som tillsatt honom. Närmare föreskrifter i fråga om sådan anmälan meddelas av inspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1973.

*Bilaga 4***Förslag till****Lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar**

Häri genom förordnas, att 26 § lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse²

Av utskottet föreslagen lydelse

26 §

Handlingar som till allmän advokatbyrå inkommit eller där upprättats angående rättshjälp åt enskilda, så ock handlingar i ärenden hos notarius publicus rörande sådant som blivit honom såsom hemligt anförtrott eller eljest ej bör bliva obehöriga kunnigt, må ej tidigare än sjuttio år efter handlingens datum utlämnas i vidare mån än handlingens ändamål kräver eller den, som i ärendet anlitat advokatbyrån eller notarius publicus, därtill samtycker.

Beträffande handlingar i sådana ärenden angående rättshjälp åt enskilda, som handläggas hos annan myndighet än i första stycket sägs, äger Konungen förordna, att handlingarna ej må utlämnas i andra fall eller annan ordning än Konungen bestämmer förrän viss tid, högst sjuttio år, förflutit från deras datum.

Handlingar rörande någons ansökan om inträde i advokatsamfundet eller hans rätt att vara advokat eller rörande disciplinärt förfarande mot advokat må, i vad de angå hans ekonomiska ställning eller innefatta upplysningar, vilkas offentliggörande kan lända annan till men, icke utan samtycke av den handlingen sålunda angår utlämnas tidigare än sjuttio år efter handlingens datum.

Vad i tredje stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om handlingar rörande ansökan om auktorisation eller godkännande som revisor eller någons rätt att vara auktoriserad revisor eller godkänd revisor eller beträffande disciplinärt förfarande mot sådan revisor. Myndighets beslut må dock ej hemlighållas jämlikt detta stycke.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1973.

¹ Lagen omtryckt 1971:203.

² Med nuvarande lydelse avses lydelse enligt riksdagens beslut den 21 februari 1973 (JuU 1973:1, rskr 1973:21).